

***СТУПЕНІ ПОРІВНЯННЯ
ПРИКМЕТНИКІВ***

Gradus comparationis

Gradus comparationis

1. Звичайний ступінь порівняння (*Gradus positivus*)
2. Вищий ступінь порівняння (*Gradus comparativus*)
3. Найвищий ступінь порівняння (*Gradus superlativus*)

УТВОРЕННЯ СТУПЕНІВ
ПОРІВНЯННЯ ПРИКМЕТНИКІВ

Утворення вищого ступеня порівняння прикметників

Основа
прикметника

формант *-ior* (*m, f*)
формант *-ius* (*n*)

Gradus positivus	Основа	Gradus comparativus	
		<i>m, f</i>	<i>n</i>
altus, а, ум високий	alt-	altior вищий, вища	altius вище
brevis, е короткий	brev-	brevior коротший, коротша	brevius коротше
simplex, ісі простий	simplic-	simplicior простіший, простіша	simplicius простіше

Утворення найвищого ступеня порівняння прикметників

Gradus positivus	Основа	Gradus superlativus		
		m	f	n
altus, a, um високий	alt-	altissimus найвищий	altissima найвища	altissimum найвище
brevis, e короткий	brev-	brevissimus найкоротший	brevissima найкоротша	brevissimum найкоротше
simplex, icis простий	simplic-	simplicissimus найпростіший	simplicissima найпростіша	simplicissimum найпростіше

Особливості утворення найвищого ступеня порівняння прикметників з основою на -er

Повна форма Nom. sing.
чоловічого роду

суфікс -rīm-

родові закінчення

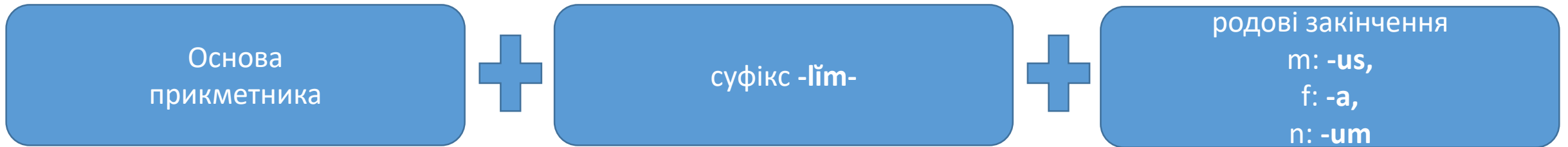
m: -us,

f: -a,

n: -um

Gradus positivus	Основа	Gradus superlativus		
		m	f	n
celer, era, erum швидкий	celer-	celerrīmus найшвидший	celerrīma найшвидша	celerrīmum найшвидше
acer, acris, acre гострий	acer-	acerrīmus найгостріший	acerrīma найгостріша	acerrīmum найгостріше

Особливості утворення найвищого ступеня порівняння деяких прикметників на -ilis

Gradus positivus	Основа	Gradus superlativus		
		m	f	n
facilis, е легкий	facil-	facillimus найлегший	facillima найлегша	facillimum найлегше
difficilis, е важкий	difficil-	difficillimus найважчий	difficillima найважча	difficillimum найважче
similis, е подібний	simil-	simillimus найподібніший	simillima найподібніша	simillimum найподібніше
dissimilis, е несхожий	dissimil-	dissimillimus найнесхожіший	dissimillima найнесхожіша	dissimillimum найнесхожіше
humilis, е низький	humil-	humillimus найнижчий	humillima найнижча	humillimum найнижче
gracilis, е стрункий	gracil-	gracillimus найстрункіший	gracillima найстрункіша	gracillimum найстрункіше

Неповні ступені порівняння прикметників

Gradus comparativus	Gradus superlativus
anterior, ius передній	–
posterior, ius задній	postrēmus, a, um
superior, ius верхній	suprēmus, a, um; summus, a, um
inferior, ius нижній	infīmus, a, um; imus, a, um
exterior, ius зовнішній	extrēmus, a, um
interior, ius внутрішній	intīmus, a, um
proprior, ius близький	proxīmus, a, um

Суплетивні ступені порівняння

Gradus positivus	Gradus comparativus	Gradus superlativus
bonus, a, um хороший	melior, melius кращий	optĭmus, a, um найкращий
malus, a, um поганий	reĭor, reĭus гірший	pessĭmus, a, um найгірший
magnus, a, um великий	maĭor, maĭus більший	maxĭmus, a, um найбільший
parvus, a, um малий	minor, minus менший	minĭmus, a, um найменший
multus, a, um численний	plures, plura численніші	plurĭmus, a, um найчисленніший

ВІДМІНЮВАННЯ СТУПЕНІВ ПОРІВНЯННЯ ПРИКМЕТНИКІВ

Зразок відмінювання прикметників у вищому ступені порівняння

- Прикметники у вищому ступені відмінюються як іменники приголосного типу III відміни.

	superior, us верхній		minor, us менший	
Casus / Genus	masculinum, femininum	neutrum	masculinum, femininum	neutrum
singularis				
Nominativus	superior	superius	minor	minus
Genetivus	superior-is		minor-is	
Dativus	superior-i		minor-i	
Accusativus	superior-em	superius	minor-em	minus
Ablativus	superior-e		minor-e	
pluralis				
Nominativus	superior-es	superior-a	minor-es	minor-a
Genetivus	superior-um		minor-um	
Dativus	superior-ibus		minor-ibus	
Accusativus	superior-es	superior-a	minor-es	minor-a
Ablativus	superior-ibus		minor-ibus	

Зразок відмінювання прикметника у найвищому ступені

- Прикметники у найвищому ступені відмінюються за зразком прикметників першої групи.

longus, а, ум довгий, довга, довге			
Casus / Genus	masculinum	femininum	neutrum
singularis			
Nominativus	long-issim-us	long-issim-a	long-issim-um
Genetivus	long-issim-i	long-issim-ae	long-issim-i
Dativus	long-issim-o	long-issim-ae	long-issim-o
Accusativus	long-issim-um	long-issim-am	long-issim-um
Ablativus	long-issim-ō	long-issim-ā	long-issim-ō
pluralis			
Nominativus	long-issim-i	long-issim-ae	long-issim-a
Genetivus	long-issim-ōrum	long-issim-ārum	long-issim-ōrum
Dativus	long-issim-is	long-issim-is	long-issim-is
Accusativus	long-issim-os	long-issim-as	long-issim-a
Ablativus	long-issim-is	long-issim-is	long-issim-is

Особливості вживання ступенів порівняння

- Коли величина зіставляється з якісно іншою ознакою – **gradus positivus**: nervus auricularis magnus *великий вушний нерв*
- Коли анатомічні утворення порівнюють за величиною – **gradus comparativus** (перекладається звичайним ступенем): ala major *велике крило* – ala minor *мале крило*
- **Gradus superlativus** прикметників magnus, parvus перекладається звичайним ступенем у термінах: musculus adductor minimus *малий привідний м'яз*, musculus gluteus minimus *малий сідничний м'яз*, musculus gluteus maximus *великий сідничний м'яз*
- imus, a, um перекладається вищим ступенем: nervus splanchnicus imus *нижчий нутрощевий нерв*
- intimus, a, um: musculi intercostales intimi *найглибші міжреброві м'язи*; tunica intima *внутрішня оболонка*

- Прикметники **major, majus** (більший), **minor, minus** (менший) в анатомічній термінології перекладаються вищим і звичайним ступенем порівняння:
- Ductus sublingualis **minor** (мала під'язикова протока)
- Ductus sublingualis **major** (велика під'язикова протока)